

Bourbonid

Bourbonid olid Prantsusmaa kuningaate dünastia. 1589. aastal sai Henri IV Prantsusmaa esimeseks Bourboni soost kuningaks. See dünastia valitses riiki 1792. aastani, siis Louis XVI kukutati. Pärast **Suurt Prantsuse revolutsiooni** ja **Napoleon Bonaparte'i** valitsemist taastati kuningavõim 1814. aastal (Louis XVIII) ja Bourbonid valitsesid 1830. aastani (Charles X). Habsburgide dünastiasse kuuluval Hispaania kuningal Carlos II ei olnud järglasi ja tema surm põhjustas trooni pärast peetava sõja. Selle tulemuseks sai valitsejaks Anjou hertsog Philippe de Bourbon (Felipe V), kes oli esimene Bourbonide soost pärinev Hispaania kuningas. Philippe sai Hispaania valitsejaks 1700. aastal, alles pärast seda puhkes mitme Euroopa riigi osavõtul Hispaania pärlussõda (1700–14). Sõja tulemuseks jäi Philippe troonile, ent temast ei võinud enam saada Prantsusmaa kuningat.

Bourbonid valitsesid Hispaanias kuni 1931. aastani (Alfonso XIII). Pärast Franco diktatuuri lõppu naasis 1975. aastal troonile Bourbonide soost kuningas Juan Carlos I. Bourbonide perekond valitses 1735. aastast kuni 1860. aastani ka Napolis (vaheaegadega, Napoleoni okupatsioon jms).

Felipe V, Prantsuse kuninga Louis XIV pojapoeg, oli esimene Bourbonide soost pärinev Hispaania kuningas. Olgugi et tema eelkäija Carlos II jättis trooni talle omal soovil, pidi ta selle hoidmiseks seisma silmitsi pärlussõjaga.

Hispaania kuninganna Isabel II valitsemine tekitas algusest peale avalikke vaidlusi. Et naine võiks valitseda, pidi tema isa Fernando VII 1830 seadusi muutma. Sellest said alguse karlistide sõjad, kus Ferdinand VII venna don Carlase toetajad võitlesid Isabeli toetajate vastu. Kuninganna oli sunnitud troonist loobuma ning sõitis 1868. aastal Pariisi pagulusse. 1874. aastal taastati Bourbonide monarhia sellega, et Isabeli pojast sai kuningas Alfonso XII.

Alfonso XIII oli Hispaania praeguse kuninga Juan Carlos I vanaisa. Ta sai kuninga tiitli sünnipäraselt ning hõivas trooni isa Alfonso XII ja ema Maria Cristina surma järel 1902. aastal. Kui vabariiklased 1931. aastal valimised võitsid, lahkus ta Hispaaniast ning asus elama Rooma, kus ta 1941. aastal suri.

Hispaania praegune kuningas Juan Carlos I pärineb samuti Bourbonide dünastiast.

F. de Goya maal „Carlos IV perekond“. Sellel on kuningas, kuninganna Maria Luisa ja prints Fernando VII. Kuninglik perekond oli sunnitud Napoleoni rünnakute ja Joseph Bonaparte'i trooniletuleku ajal Hispaaniast pagema.